

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎี
การเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศัพทมูลวิทยา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
To develop an instructional model to enhancing
analytical thinking ability based on Bloom's Taxonomy approach
for early childhood education northern college

กรรณิการ์ ทองรักษ์¹

Kannika Thongrak

Received: 4 October 2020; Revised: 20 October 2020; Accepted: 3 November 2020

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศัพทมูลวิทยา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศัพทมูลวิทยา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น 2) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศัพทมูลวิทยา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (dependent samples t-test) และแบบกลุ่มเดียว (one sample t-test) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มี 6 ขั้นตอน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, การคิดวิเคราะห์, ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม

¹ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เบอร์โทร 055-517-486

Abstract

The purpose of this research was to develop an instructional model to enhancing analytical thinking ability based on Bloom's Taxonomy approach for early childhood education northern college. The objective were 1) to develop and evaluate the quality of the instructional model 2) to implement the instructional model. This samples were drawn by mans of purposive sampling. The data were analyzed by using mean, Standard deviation, Dependent samples t-test and one sample t-test. The results were as follows. Instruction management of Bloom's Taxonomy consisted of six steps including. The quality of the model checked by experts was good. Posttrial score was higher than pretrial score; and higher than 70 percent, statistically significant at the .01 level. Achievement in Curriculum development, posttrial score was higher than pretrial score statistically significant at the .01 level.

Keywords : Instructional model, Analytical thinking, Bloom's Taxonomy

บทนำ

ทักษะการสร้างหลักสูตรคือความชำนาญของครูในการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่างๆ ซึ่งทักษะการพัฒนาหลักสูตรเป็นทักษะที่ต้องพัฒนาของครูไทยให้ครูในทุกระดับตั้งแต่ปฐมวัยได้รู้ เข้าใจ สามารถปฏิบัติสร้างหรือพัฒนาได้ในทุกระดับ ได้แก่ หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรระดับรายวิชา หลักสูตรระดับหน่วยการเรียนรู้ หลักสูตรระดับชั้นเรียน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 25 : 9 - 8) โดยเฉพาะหลักสูตรระดับชั้นเรียนเป็นการแปลงหลักสูตรแกนกลางไปสู่การสอน ต้องกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน กำหนดรายละเอียดกิจกรรมในแต่ละคาบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานงานเพื่อให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

การคิดเป็นเครื่องมือช่วยให้มนุษย์สร้างความรู้ โดยการรับข้อมูลจัดเก็บค้นหาความหมาย จำแนกเปรียบเทียบ วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ สร้างสรรค์และออกแบบสิ่งใหม่ๆ ติดตามกำกับควบคุมและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นกลไกสำคัญที่ใช้ในการระบุเรื่อง จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผล

หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอในการจัด
สนใจ แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับครูในยุคการศึกษาไทย 4.0 ต้องเป็นครืออาชีพ โดยมี
ความรู้ในศาสตร์ด้านเนื้อหาความรู้ในวิชาที่สอนและศาสตร์ด้านการสอน มีความสามารถในการ
ปฏิบัติการสอน ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้ดี มีความสามารถในด้าน ICT เป็นผู้ที่มีคุณธรรม
จริยธรรมความเป็นครู สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นผู้ที่พัฒนาความรู้ของตนเองอย่าง
ต่อเนื่องอยู่เสมอ จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนในยุคการศึกษา 4.0 ให้เป็นบุคลากรของประเทศที่มี
ศักยภาพเพียงพอ

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) บลูมเป็นนักการศึกษาชาว
อเมริกัน ซึ่ง บลูม (Benjamin S, Bloom, 1976) เชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและ
มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้ผู้สอนกำหนดและจัด
กิจกรรมการเรียนรวมทั้งวัดและประเมินผลได้ถูกต้อง และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัย
ทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้าน
ร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้มาจำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า
Taxonomy of Educational objectives (อ้างอิงจากกระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 10) ซึ่งได้จำแนก
จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านสมอง
เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมี
ประสิทธิภาพ 2) จิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านจิตใจ ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง
ทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรม
ด้านกล้ามเนื้อประสาท เป็นพฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ
ชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้ โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ เนื่องจาก
ผู้เรียนทุกคนนั้นต้องมีพื้นฐานในการเรียนรู้ทุกคนแต่อาจจะไม่เท่ากันเพราะคนเรามีการเรียนรู้ที่
ต่างกัน บางคนพบเจอสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่นก็จะมีรู้ความเข้าใจที่ต่างจากคนอื่น แต่ถ้าผู้เรียนมี
พื้นฐานในการเรียนรู้คล้ายๆกันมีความรู้ ความเข้าใจ มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คล้ายๆ กัน ผล
การเรียนรู้ของคนกลุ่มนี้ก็จะคล้ายกันด้วย การที่ผู้เรียนจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้เรียน
จะต้องมีความกระตือรือร้นตลอดเวลา ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เราจะเรียนรู้ เมื่อมี
ความเข้าใจแล้วต้องวิเคราะห์ให้ได้ก่อนจากนั้นถึงจะประเมินค่า โดยเฉพาะด้านพุทธิพิสัย (Cognitive
Domain) เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมี
ประสิทธิภาพ ซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิพิสัยมี 6 ระดับได้แก่ 1) จำ (Remember) หมายถึง
ความสามารถในการดึงเอาความรู้ที่มีอยู่ในหน่วยความจำระยะยาวออกมา 2) เข้าใจ (Understand)
หมายถึงความสามารถในการกำหนดความหมายของคำพูด ตัวอักษร และการสื่อสารจากสื่อต่างๆ ที่
เป็นมาจากการสอน 3) ประยุกต์ใช้ (Apply) หมายถึงความสามารถในการดำเนินการหรือใช้ระเบียบ

วิธีการภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ 4) วิเคราะห์ (Analyze) หมายถึงความสามารถในการแยกส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ และค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ 5) ประเมินค่า (Evaluate) หมายถึงความสามารถในการตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐาน 5) สร้างสรรค์ (Create) หมายถึงความสามารถในการรวมส่วนประกอบต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยรูปแบบใหม่ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผลหรือทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นต้นแบบ (Anderson and Krathwohl, 2001)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียนโดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น โดยฝึกให้นักศึกษามีความรู้ความจำ เรียนได้ทำความเข้าใจกับปัญหา ฝึกการมองปัญหาโดยใช้ทั้งความรู้สึกและมุ่งแก้ปัญหา ทำให้การดำเนินการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ จึงน่าจะเป็นแนวทางให้ครูได้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ (learning by doing) เรียนรู้วิธีการเรียน (Learn how to learn) และวิธีการคิด (How to think) อย่างสมบูรณ์ (Ben-Hur, 1998, p. 85) เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

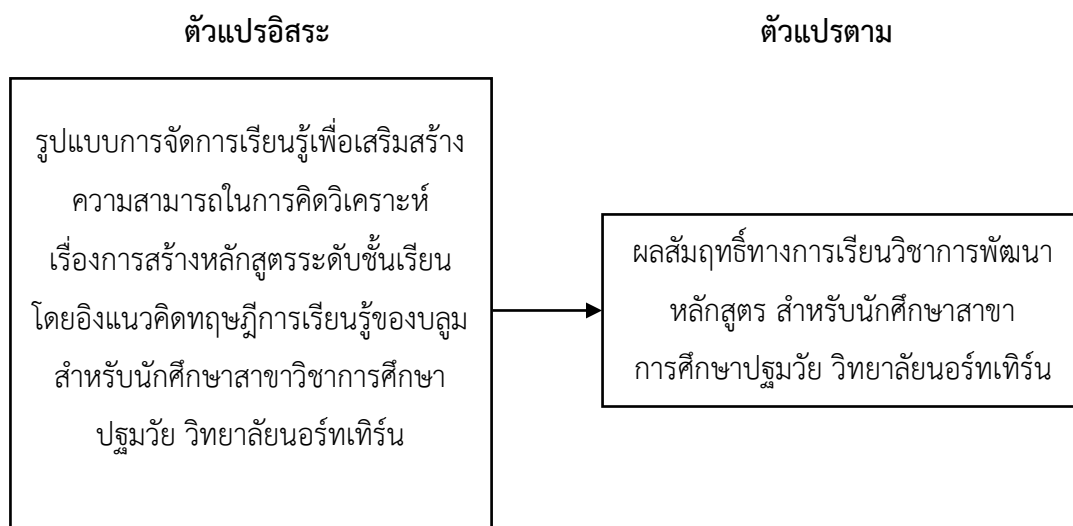
2. เพื่อทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น และศึกษาผลการใช้โดย

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

2.2 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น กับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาสาขาการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียนโดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอนดังนี้

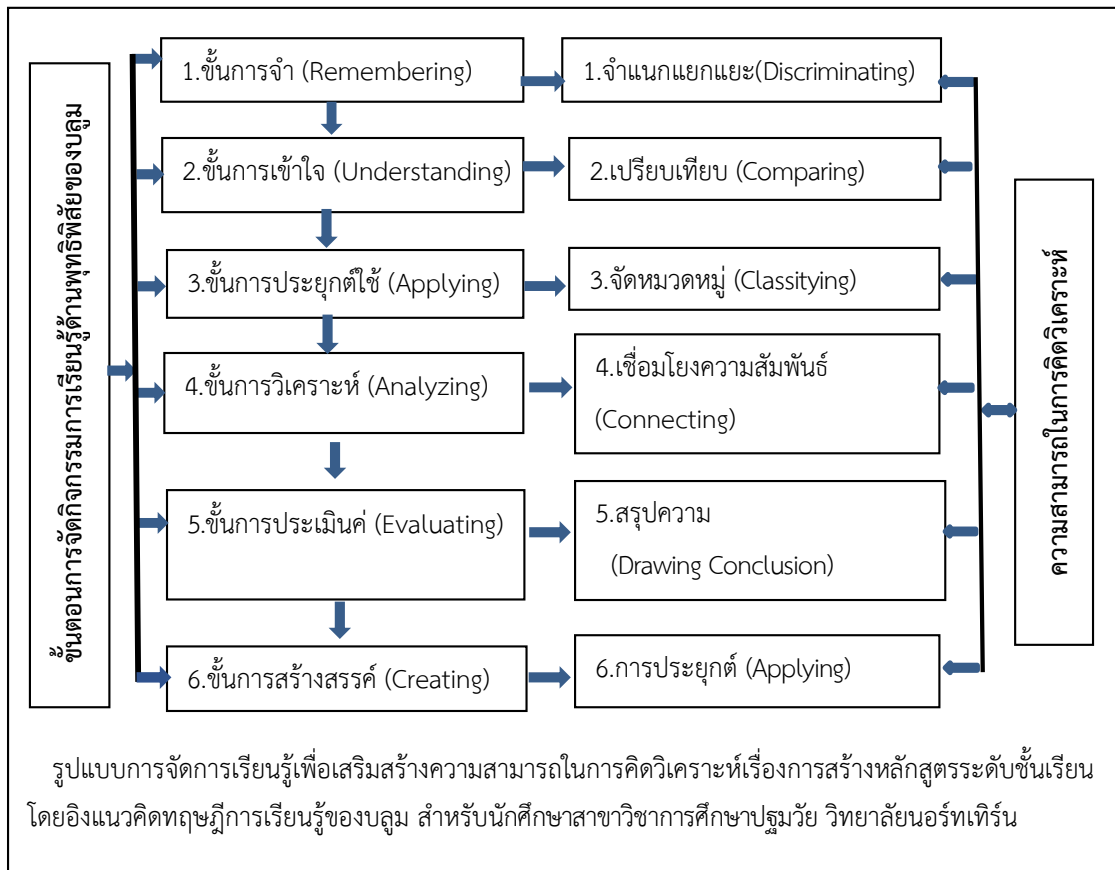
ขั้นตอนที่ 1 สร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น แหล่งข้อมูลได้แก่ผู้เชี่ยวชาญระดับปริญญาเอกสาขาหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้และเอกสารประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียนที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่สังเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูมด้านพุทธิพิสัย มี 6 ชั้นได้แก่ ชั้นการจำ (Remembering) ชั้นการเข้าใจ (Understanding) ชั้นการประยุกต์ใช้ (Applying) ชั้นการวิเคราะห์ (Analyzing) ชั้นการประเมินค่า (Evaluating) ชั้นการสร้างสรรค์ (Creating) ในขั้นตอนการเรียนการสอนแต่ละขั้น ผู้สอนจะดำเนินการใช้คำถามตามระดับจุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัย ช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจและตอบสนอง เชื่อมโยงและมีส่วนร่วม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทดลองสอนนำร่อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น แหล่งข้อมูลได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (dependent samples t – test) และแบบกลุ่มเดียว (one sample t – test)

ผลการวิจัย

1. สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยดำเนินการตามกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้น คือ

โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ขั้นการจำ (Remembering) ครูใช้คำถามให้ผู้เรียนสังเกตข้อมูลหรือรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ดึงความรู้ที่มีอยู่เดิมมาใช้จำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งนั้นๆ ที่เป็นองค์ประกอบย่อยๆ 2) ขั้นการเข้าใจ (Understanding) ครูยกตัวอย่าง ใช้คำถามให้ผู้เรียนจำแนกประเภท แล้วเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่งและหาความชัดเจนในความเหมือนความต่างของสิ่งสองสิ่งนั้น 3) ขั้นการประยุกต์ใช้ (Applying) ครูให้ผู้เรียนปฏิบัติภายใต้สถานการณ์กำหนดให้ จำแนกไปตามระดับที่กำหนดไว้ให้เกิดเป็นหมวดหมู่ แต่ละหมวดหมู่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ 4) ขั้นการวิเคราะห์ (Analyzing) ครูตั้งคำถามให้ผู้เรียนบอกความแตกต่าง จัดโครงสร้าง ระบุคุณลักษณะ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสองสิ่งและสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้หลายมิติ 5) ขั้นการประเมินค่า (Evaluating) ครูตั้งเกณฑ์หรือมาตรฐานให้ผู้เรียนตรวจสอบสร้างข้อสรุป 6) ขั้นการสร้างสรรค์ (Creating) ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ไปสร้าง วางแผน ผลิตชิ้นงาน ซึ่งมีครูทำหน้าที่เป็นโค้ช คอยให้ความช่วยเหลือในการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งเร้าและระหว่างผู้เรียนกับการตอบสนอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สรุปความ และการประยุกต์

1.2 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การทดลองนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

2. การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

2.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การอภิปรายการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ดำเนินการดังนี้

1. สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ดังนี้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ซึ่งมีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม ได้แก่ การจำ (Remembering) การเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analyzing) การประเมินค่า (Evaluating) การสร้างสรรค์ (Creating) องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สรุปความและการประยุกต์ องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหา ในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum

development) องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการเรียนการสอน ได้แก่กิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้น ดังนี้ การจำ (Remembering) การเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analyzing) การประเมินค่า (Evaluating) การสร้างสรรค์ (Creating) องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผล ได้แก่การทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้องค์ประกอบทั้งหมดเกิดจากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ตามหลักการ ทฤษฎี และมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตรและการสอนได้ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น จึงทำให้ได้ รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce และ Weil (1996, pp. 5-14) และ ทิศนา ขัมมณี (2552, หน้า 4-5) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

1.2 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และการทดลองนำร่อง นักศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมและแสดงออกถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้อาจจะเกิดจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการสร้างหลักสูตรระดับชั้นเรียน โดยอิงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลที่พบนี้เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้น ได้แก่ การจำ (Remembering) การเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analyzing) การประเมินค่า (Evaluating) การสร้างสรรค์ (Creating) ซึ่งครูเป็นโค้ชการเรียนรู้ ทำหน้าที่ชี้แนะ อำนวยความสะดวกช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ ความตั้งใจและตอบสนอง สามารถเชื่อมโยงและมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แนวทางการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา 4H.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะศึกษาศาสตร์. (2562). **หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562.** ตาก : วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2561). **การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับPLC เพื่อการพัฒนา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Anderson, L. W, & Krathwohl, D. R. (eds.) (2 0 0 1). **A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives.** New York : Longman.
- Ben-Hur, Meir. (1998). **Mediation of cognitive competencies for students in need.** PHI DELTA KAPPAN 79,9 : 661-667.
- Benjamin S.B. (1976). **Human Characteristics and School Learning.** New York : McGraw-Hill.
- Joyce, B., and Weil, M. (1996). **Models of teaching (5th ed.).** Boston : Allyn and Bacon of Student Learning. Educational Psychologist 30,2 : 61-75.